

Referat af Repræsentantskabets møde den 18. maj 2009

Til stede: Laurits Tørnæs, Pierre De Meyts, Kaj Juul-Pedersen, John Renner, Christine Møller-Jensen, Gitte Groos, Cecilia Bonfeld-Dahl, Pia Lading, Tore Duvold, Marlene Haugaard, Annemette Geertinger, Lisbeth Valentin Hansen, Anne-Marie Levy Rasmussen, Børge Witthøft, Michael Svane, Anne Birgitte Lundholt, Bo Cerup-Simonsen, Finn Strøm Madsen, Per Tejs Knudsen, Peter U. Scheel, Susanne Stubgaard, Torsten Freltoft, Henning Therkelsen, Mikael Ørum, Knud Erik Christensen, Geert Mølgaard.

Afbud fra: Svend-Erik Andersen, Kirsten Drejer, Thomas Randrup, Ingelise Bogason, Anette Toft, Louis Becker, Poul Toft Frederiksen, Birgitte Brinch Madsen, Helga Theil Thomsen, Jan Mousing, Kåre Mølbak, Anja Andersen, Lars Bang.

Fra DTU's bestyrelse deltog: Sten Scheibye (formand), Annette Frøhling.

Fra Rektoratet deltog: Lars Pallesen (Rektor)

Referent: Henrik Täckholm

Dagsorden

1. Velkomst v/bestyrelsesformand Sten Scheibye
2. Valg af mødeleder
3. Årsrapport 2008 v/bestyrelsesformand Sten Scheibye
4. Præsentation af DTU Kemiteknik v/ Institutdirektør Kim Dam-Johansen
5. Dato for kommende møde
6. Eventuelt

Ad pkt. 1. Velkomst v/bestyrelsesformand Sten Scheibye

Sten Scheibye bød velkommen til repræsentantskabet og udtrykte glæde over at så mange var villige til at bakke op om DTU og dets aktiviteter gennem at deltage i repræsentantskabets arbejde og ikke mindst i institutdirektørernes advisory boards. Han takkede også for medlemmernes aktive deltagelse i forbindelse med udpegningen af de eksterne medlemmer af DTU's bestyrelse med virkning fra 1. januar 2009.

Dagens møde var tilrettelagt efter samme struktur som han havde forstået var en succes i 2008; nemlig dels en kort gennemgang af DTU's Årsrapport og med en efterfølgende diskussion, dels med et besøg på en DTU facilitet, denne gang hos DTU Kemiteknik.

Ad pkt. 2. Valg af mødeleder

Kaj Juul-Pedersen blev valgt som mødeleder.

Ad pkt. 3. Årsrapport 2008 v/bestyrelsesformand Sten Scheibye

Sten Scheibye oplyste at han ville gennemgå hovedelementerne i Årsrapport 2008 og at hans betragtninger ville blive suppleret af Rektor, men således at der ville være mulighed for at få en diskussion af Årsrapportens elementer.

- Helt overordnet: 2008 var et hektisk og travlt år, grundet at det var det første driftsår for den store fusion med 6 forskellige enheder. Det økonomiske resultat på 2 mio. kr. er ikke meget i.f.t. aktivitet, men er positivt på baggrund af de udfordringer der har været. I forhold til målene i universitetets udviklingskontrakt med Videnskabsministeren er der også god fremdrift at spore på alle områder. Der har været en behersket stigning i antal medarbejdere og et lavt sygefravær. Endelig er der arbejdet intenst med at indføre fælles identitet og det har været positivt som udefra kommende, at kunne konstatere, at alle enheder synes at være omfattet.
- Driftsregnskabet: Der har været en markant stigning i omsætningen, hvilket kan tilskrives fusionen. Denne har til gengæld også været udfordrende, og økonomirapporteringen har været en stor opgave, som alle der har været med i fusioner ved ikke kan gennemføres på kort tid. De indfusede enheders regnskaber for 2007 var ikke udarbejdet med DTU's institutionsrevisor. Åbningsbalancen blev derfor udarbejdet meget sent, idet der viste sig at være lidt større problemer med økonomien end forventet hos enkelte af de indfusede enheder. Endelig har finanskrisen også haft indflydelse på resultatet, idet en del af DTU's likviditet er anbragt i værdipapirer.
- Balancen: Egenkapitalen er så godt som uændret. Som nævnt er der foretaget nedskrivninger af visse af sektorforskningsinstitutionernes balancer i.f.t. deres årsrapporter for 2007. Prioritetsgælden er ikke steget, hvilket skyldes, at bygningsmassen som de tidligere sektorforskningsinstitutioner gør brug af lejes af Universitets- og Bygningsstyrelsen. Gælden dækker således i realiteten kun Lyngby Campus, som DTU ejer.
- Uddannelse: Stigning i antal optagne studerende på 6 % i.f.t. 2007 og 40 % flere internationale studerende. Vil være ønskeligt om Danmark kunne fastholde en stor del af de internationale studerende, der kommer til landet og får deres kandidateksamen eller ph.d.-grad fra DTU, men det støder på problemer med opholds- og arbejdstilladelser. Idéer til hvordan dette kan afhjælpes modtages meget gerne. Alle uddannelser, der blev planlagt i.f.m. fusionen er nu etableret, og universitetet har oprettet 3 eliteuddannelsesforløb. Endelig er der på internationaliseringsområdet indgået aftale med Rensselaer Polytechnic Institute i New York State om udveksling af op til 50 studerende pr. år.
- Forskning: Markant stigning på 18 % i antal nye ph.d.'ere. En lille stigning i antal videnskabelige publikationer men en fastholdelse af niveauet i.f.t. internationale tekniske

universiteter, når det drejer sig om impact factor. DTU har fået tildelt et UNIK-projekt (UNiversitetsforskningens InvesteringsKapital) på 120 mio. kr. over 5 år inden for katalyseområdet, hvilket er en styrkelse af et stærkt og vigtigt område for DTU. På rankingsiden har DTU gjort fremskridt de seneste år og Leiden University's Crown Indicator, der er en forskningsbaseret ranking, placerer på sin ranking af de 250 bedste universiteter DTU som nr. 1 i Danmark og Norden, nr. 6 i Europa og nr. 58 i Verden, hvor de første ca. 40 pladser optages af US-universiteter.

- Myndighedsbetjening: Tilførelsen af denne nye opgave til universitetet har givet anledning til stor ekstra omsætning og der er indført en ensartet aftalemodel med ministerierne. Der er også gennemført et initiativ inden for klimaområdet i form af en work-shopserie, der har strakt sig fra 2008 og som afsluttes i efteråret 2009 med en high-level conference.
- Innovation: Der har været en markant stigning i antallet af anmeldte patentidéer, ligesom antallet af indsendte patentansøgninger er steget. Der indgås i snit 2 aftaler om dagen 350 dage om året med erhvervsliv og andre, hvilket er et særligt træk ved DTU og tegn på stor åbenhed i.f.t. samarbejder.

Rektor Lars Pallesen anførte, at for at have et universitet i den internationale topklasse, så er der behov for tre elementer: Dygtige forskere, infrastruktur og fremragende studerende. Imidlertid er muligheden for at tiltrække dygtige forskere og fremragende studerende afhængig af, at der er en tidssvarende infrastruktur. De dygtigste ønsker at være sammen med de dygtigste og de dygtigste vil kun opholde sig der, hvor deres muligheder for at gennemføre forskning på internationalt konkurrencedygtigt niveau er til stede. Derfor har DTU brug for meget og omkostningskrævende infrastruktur. Ved selvejet blev der ved en bevidst prioritering skabt et økonomisk råderum, således at der var flere driftsmidler til universitetets forskere til konferencerejser m.v. Der blev reduceret i antallet af forskere uden, at det gik ud over undervisning eller forskning. DTU's behov for infrastruktur er imidlertid meget stort og kan ikke løftes af DTU alene. DTU CEN er et eksempel på effekten af investeringer i infrastruktur på eliteniveau, hvor de 100 mio. kr. fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, på et år har generet eksterne midler til forskningsprojekter for et tilsvarende beløb. Disse kan dog ikke finansiere investeringen. I.f.t. DTU's behov for infrastruktur omtalte han bl.a.:

- En række mindre statslige infrastrukturbevillinger i 2008 med DTU som deltager:
  - o Windscanner.dk – a new mobile facility for wind energy and turbulence research (25 mio. kr.).
  - o Metabolomics infrastructure – an integrated platform for the study of metabolism in microorganism, animals and man (14 mio. kr.).
  - o The nano structuring facility (25 mio. kr.).
  - o Centre for Survey and Survey/Register data (CSSR) (9 mio. kr.).
- Strukturelle elementer: DTU's forskning er kendetegnet ved i udstrakt grad at være eksperimentelt baseret i samspil med matematisk modelbygning. Dette er grundlaget for såvel naturvidenskab som teknisk videnskabelig forskning. Af hensyn til anvendelsen stilles

der inden for teknisk videnskab særlige krav til opskalering. Teknisk forskning er derfor den mest omkostningskrævende form for forskning. DTU's nuværende campus, der blev planlagt i slutningen af 1950'erne, blev, meget forudseende, etableret på en meget stor grund, så der i dag er plads til udvidelse i takt med de teknologiske behov. Samtidig er der behov for erstatning af en del af den nuværende infrastruktur, der er blevet overhalet af udviklingen. Således har DTU laboratoriefaciliteter, der retter sig mod stykproduktion i jernindustrien, hvilket der ikke er stort behov for i dag. Til gengæld er der et stort behov for infrastruktur inden for life science. DTU's behov for infrastruktur tager derfor i dag udgangspunkt i forskningsområder med strategisk og samfundsmæssig betydning, både nationalt og internationalt. Eksempler på disse er:

- *Den nordiske vindkanal:* Danmark har muligheden for at blive et verdens centrum for vindenergi og det ville være meget interessant at kunne opruste her. Der bør satses på en meget stor facilitet, der vil kunne skabe unikke muligheder for at studere turbulens omkring vindmøllevinger m.m.m. Noget som ikke i overskuelig fremtid vil kunne simuleres af computere. Interessant om et sådant projekt også kunne være et ønske fra den danske vindmølleindustri. Omkostningsestimat: 200-500 mio. kr.
- *Ocenangående forskningsskib:* Det nuværende DTU Dana er 28 år, nedslidt og ikke på det nødvendige teknologiske niveau. Danmark er nok nr. tre i Europa inden for akvatiske ressourcer efter Norge og Frankrig og der er et stort potentiale på dette område. Er en meget stor investering og gode idéer til hvorledes fundingen kan stables på benene vil være velkomne. Omkostningsestimat: 0,5 mia. kr.
- *Bioteknologisk forskningsplatform:* Med henblik på såvel forskning som uddannelse, er der behov for at kunne etablere en bioteknologisk produktionsplatform op til pilotskala, der opfylder GMP-kravene. Vil bl.a. være relevant inden for mindre produktion af veterinære vacciner. Herudover ønsker universitet også at mestre mammale celler, der vil blive relevant, når komplicerede proteiner skal fremstilles bl.a. som elementer i individuel medicin. Omkostningsestimat 200-300 mio. kr.
- Sammenholdt med andre landes massive investering i den tekniske forskning og forskningsinfrastruktur, så er DTU's behov ikke voldsomme. 0,5 mia. kr. pr. år over en årrække burde være realistisk. Til sammenligning får Koreas tekniske universiteter (KAIST og Pohang) automatisk udvidet sine økonomiske rammer med 15 % pr. år.

Mødelederen takkede Bestyrelsesformanden og Rektor for gennemgangen og konstaterede, at der var efterlyst idéer til fastholdelse af internationale studerende samt funding af stor infrastruktur. Udover disse felter bad han repræsentantskabet tage spørgsmål op inden for universitetets fire hovedområder: Uddannelse, forskning, myndighedsbetjening og innovation.

Han gav herefter ordet frit for kommentarer og spørgsmål til gennemgangene. I den forbindelse blev særligt følgende emner drøftet:

- Infrastruktur: Har man overvejet fællesnordisk forskningsskib? Rektor svarede, at det havde man ikke, men at idéen ville blive bragt videre. Kan have det perspektiv at skibet kan

udnyttes bedre, idet DTU ikke p.t. vil kunne udnytte det fuldt ud. Har man overvejet at koncentrere DTU's mange lokaliteter på færre steder? Rektor svarede, at DTU er glad for, at have aktiviteter også i Jylland, dels fordi de ligger hensigtsmæssigt i.f.t. aktiviteterne, f.eks. Hirsthals (DTU Dana) og Høvsøre (Vindmøllecenter), og mulighederne for samarbejde med erhvervslivet dels fordi der kan være regionalpolitiske fordele ved en landsdækkende repræsentation. Derimod indgår det i planerne, at koncentrere de fleste storkøbenhavnske aktiviteter på DTU's Lyngby campus. Det er der plads til og kan man opnå mulighed for at bygge lidt højere, vil det ikke kræve inddragelse af store arealer, der i dag anvendes til boldbaner og beplantning. På spørgsmål om DTU har ordentlige laboratoriefaciliteter inden for bioteknologi, svarede Rektor, at disse moderniseres løbende over de årlige budgetter og generelt er i god stand. Det der forsømmes er de store satsninger, hvor omkostningerne er prohibitive for at DTU selv kan etablere dem. På spørgsmål om, hvordan funding af infrastrukturen kan fremmes, svarede Rektor, at det typisk ikke kan ske ved, at der lægges en ansøgning, idet fundingenheden ofte ønsker due diligence af forskningen m.m. Ofte skal idéen sås et sted. Her kan industrien også spille en rolle og gøre opmærksom på sine krav/ønsker. Var de sammenfaldende med DTU's så ville DTU jo nemt kunne støtte sådanne forslag. Et medlem henviste til, at Sverige havde brugt betydelige ressourcer på professionelt lobbyarbejde i.f.m. European Spallation Source-projektet (ESS), og at DTU måske skulle overveje at afsætte midler til lobbyarbejde. Et medlem spurgte om DTU ikke aktivt kunne gå ind og udnytte ESS og MAX Lab, svarede Rektor, at selv om DTU har været imod placeringen af ESS, og selv om man må forvente, at nogle fysikere hellere vil være ansat på Lunds Universitet end på DTU, vil man arbejde for at udnytte faciliteterne. Overvejer også på anden måde at komme ind i et tættere samarbejde med de nye enheder, bl.a. baseret på viden der eksisterer på Risø DTU.

- Økonomi: På spørgsmål om nedgangen i eksterne forskningsmidler således som det fremgår af årsrapportens omslag og i den forbindelse fordelingen mellem forskning og undervisning, svarede Rektor at opdelingerne i vid udstrækning er kunstige, idet der er tale om forenet produktion (forskning, uddannelse, myndighedsbetjening, innovation) og er anført for at opfylde ministerielle krav til opdeling af regnskabet. Om fordelingen mellem forskning og undervisning er det svært at have et fast mål. MIT har samme antal studerende som DTU, men et budget, der svarer til alle danske universiteter til sammen. DTU har alle muligheder for at lave god undervisning. På spørgsmål om direktionens mulighed for at disponere over de finansielle aktiver, svarede Bestyrelsesformanden, at han uden at mene, at der var noget problematisk i den nuværende administration, havde bedt om, at universitetets finansielle strategi bliver pudset af. Rektor oplyste supplerende, at DTU's direktion ikke disponerer likviditeten. DTU's likviditet er anbragt konservativt, dels i obligationer, dels, efter godkendelse i bestyrelsen hos to kapitalforvaltere, der måles op mod benchmark.
- Innovation: På spørgsmål om DTU kan mærke finanskrisen i.f.t. muligheden for at finansiere spin-offs, svarede Rektor, at til og med proof-of-concept har universitet muligheder inden for koncernen, mens finansiering af næste trin er vanskeligt for øjeblikket.

- Fastholdelse af internationale kandidater: På baggrund af det absurde i, at DTU er i stand til at tiltrække internationale studerende og uddanne dem, hvorefter de måske tager tilbage, blev der spurgt til om universitetet har overvejet at indkalde virksomhederne og tale med dem, om det er muligt at lave fleksible ansættelser (deltid) så de studerende kan få tilknytning til dansk erhvervsliv ved siden af at de færdiggør studierne? Et medlem foreslog, at det analyseres hvad motivationen er for dem, der kommer til DTU, hvorfor tager de hjem igen og skyldes det afvisning fra de danske myndigheders side. Bestyrelsesformanden fandt at landet, til trods for de nuværende forhold på arbejdsmarkedet, har behov for at fastholde så mange videnstunge arbejdspladser i Danmark eller i danske virksomheder. Fandt idéen om matchmaking interessant at gå videre med. Rektor oplyste, at DTU har etableret i Karrierecenter med fokus på at støtte dem, der har vanskeligt ved at få et arbejde. Han så gerne en tættere dialog med brancheforeningerne om mulighederne, også for at få blødt industriens nogle gange meget specifikke krav op. Han fandt dog ikke, at universitetet kan bruge ressourcer på en ændring af visumreglerne. Et medlem af repræsentantskabet redegjorde for sine erfaringer som mentor for højtuddannede udenlandske kvinder, hvor det var tydeligt, at der er meget betydelige barrierer på det danske arbejdsmarked. Et medlem refererede en analyse over kinesiske universiteters samarbejder med udenlandske universiteter, hvor man måske kunne lave den forsigtige observation, at mange samarbejder i dag udspringer af, at en kinesisk professor i sin tid har taget sin uddannelse på et amerikansk universitet. Der skabes således ambassadører for universitetet ved en længere tilknytning af udlændinge. Rektor tilsluttede sig synspunktet fuldt ud, og beklagede derfor også, at den nuværende strategi over for Kina, ikke ville betyde uddannelse af kinesere i Danmark, men i højere grad uddannelse af danske i Kina. DTU har hele tiden hellere set et samarbejde baseret på, at de enkelte danske universiteter etablerer stærke samarbejder med et enkelt kinesisk universitet, således at der også kommer kinesiske topstudenter til f.eks. DTU på de områder, hvor DTU har mere at byde på en Kina, og der etableres forskningssamarbejder på områder, hvor Danmark kan lære af Kina. På spørgsmål om der i dag i visse brancher stilles krav til, at arbejdskraften skal være højtuddannede forskere og også have industrierfaring, svarede Bestyrelsesformanden, at arbejdsgiverne må bære sin del af ansvaret for uddannelsen af arbejdsstyrken, f.eks. i form af efter- og videreuddannelse, hvilket vil styrke medarbejdernes loyalitet. Et medlem spurgte om virksomhederne kan have et større ansvar for at støtte de studerende gennem bachelor, master og evt. ph.d.-studiet? Rektor svarede, at DTU har nogle virksomhedssponsorater til internationale studerende, men det er ikke mange. I.f.t. ph.d.-studerende, hvor de danske lønninger er meget konkurrencedygtige, har universitetet overvejet om studiet kunne udvides og lønnen deles over 5 år, men det har vist sig urealiserbart.

Andet: På spørgsmål om hvilke mål bestyrelsen har sat for at adressere udviklingen og imødegå de største udfordringer, svarede Bestyrelsesformanden, at bestyrelsen deler de nuværende målsætninger som direktionen arbejder ud fra og som ligger i budget 2009 og ligeledes de mål, der udspringer af udviklingskontrakten med Videnskabsministeren. Det er ikke den nuværende bestyrelse, der har stillet de mål, men det vil den naturligt komme til

i.f.m. budget 2010. Her vil der være fokus på, at sikre universitetets "freedom to operate" inden for sine fire opgaveområder.

Mødelederen takkede for debatten.

Ad pkt. 4. Præsentation af DTU Kemiteknik v/Kim Dam-Johansen.

Instituddirektør Kim Dam-Johansen gav en kort præsentation af DTU Kemiteknik, herunder instituttets meget erhvervsrettede fokus samt de målsætninger instituttet har sat for udviklingen de kommende år. Repræsentantskabet fik en videre en rundvisning i instituttets forskningshaller med omtale af udvalgte projekter.

Ad pkt. 5. Dato for kommende møde(r): Ultimo 2008 samt maj 2009

Mødet i 2010 blev fastlagt til mandag den 31. maj 2010, kl. 16-18.

Ad pkt. 6. Eventuelt

Sten Scheibye oplyste, at der i det udsendte referat vil være en orientering om valg af medlemmer til repræsentantskabet for perioden 1. juli 2009 til 30. juni 2011:

Det nuværende repræsentantskabs periode udløber den 30. juni 2009.

Repræsentantskabet sammensættes af to medlemmer valgt af og blandt de enkelte institutdirektørers advisory board. I de enkelte advisory boards vil der derfor skulle vælges to medlemmer til DTU's repræsentantskab for perioden 1. juli 2009 til 30. juni 2011.

Sten Scheibye takkede mødelederen for indsatsen.